

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Михайло ШЛЯХОВЧУК, 1988 року народження, громадянин України, освіта вища: у 2011 році закінчив Національну академію внутрішніх справ та отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Правознавство»; працює як фізична особа-підприємець у ФОП Шляховчук М.В.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Херсонського державного університету Міністерства освіти і науки України від 29 червня 2026 р. № 312-Д (м. Івано-Франківськ) у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Олександра СОТУЛИ, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності Херсонського державного університету.
Рецензента –	Аліни ГАВЛОВСЬКОЇ, кандидатки юридичних наук, доцентки, завідувачки кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності Херсонського державного університету.
Офіційних опонентів –	Бориса ЛОГВИНЕНКА, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри права Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; Владислава ТЕРЕМЕЦЬКОГО, доктора юридичних наук, професора, завідувача сектору проблем реалізації господарського законодавства відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України»; Анни СУХАРЄВОЇ, кандидатки юридичних наук, доцентки, професорки кафедри адміністративної діяльності поліції Одеського державного університету внутрішніх справ.

на засіданні 10 вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» Михайлу ШЛЯХОВЧУКУ на підставі публічного захисту дисертації «Адміністративно-правові засади здійснення судочинства в умовах дії надзвичайних правових режимів» за спеціальністю 081 Право.

Дисертацію виконано у Херсонському державному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ (Херсон).

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України Стратонов Василь Миколайович, професор кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності Херсонського державного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Дисертація Шляховчука Михайла Васильовича за темою «Адміністративно-правові засади здійснення судочинства в умовах дії надзвичайних правових режимів» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право є самостійною та ґрунтовною оригінальною науковою працею, виконаною у межах поставлених завдань.

Дослідження містить науково-обґрунтовані теоретичні та практичні результати, характеризується єдністю змісту, точністю викладення матеріалу та свідчить про особистий внесок автора в науку.

У дисертації здійснено комплексне дослідження теоретико-правових засад здійснення судочинства в умовах дії надзвичайних правових режимів в Україні, визначено проблеми його адміністративно-правового забезпечення та розроблено пропозиції з удосконалення національного законодавства в цій сфері. Встановлено, що надзвичайні правові режими є спеціальним різновидом адміністративно-правових режимів, що запроваджуються за наявності виняткових обставин, характеризуються розширенням повноважень органів публічної влади та можливістю тимчасового строкового обмеження окремих конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб. До надзвичайних правових режимів, закріплених на конституційному та законодавчому рівнях, належать надзвичайний стан, воєнний стан і режим надзвичайної екологічної ситуації, що забезпечують баланс між національною безпекою та принципами законності й пропорційності.

Робота побудована за послідовною логікою: від дослідження теоретичних засад здійснення судочинства в умовах надзвичайних правових режимів та аналізу багаторівневої ієрархічної структури правової основи такого судочинства (конституційний, міжнародно-правовий, законодавчий, підзаконний та локальний рівні) – до визначення гарантій реалізації права на судовий захист, форм і методів організації судової діяльності в особливий період, а також вироблення оригінальних практичних рекомендацій щодо вдосконалення правового регулювання відповідних питань.

Шляховчуком М.В. вперше здійснено комплексне дослідження адміністративно-правових засад здійснення судочинства в умовах дії надзвичайних правових режимів в Україні з урахуванням міжнародних стандартів і зарубіжного досвіду. Запропоновано авторське розуміння поняття «організація роботи судів в умовах дії надзвичайних правових режимів» як інтегративної категорії, що охоплює систему взаємопов'язаних заходів кадрового, фінансового, матеріально-технічного, цифрового та організаційно-управлінського характеру, спрямованих на забезпечення безперервності, доступності та ефективності здійснення правосуддя в умовах виняткових

обставин. Класифіковано гарантії реалізації права на судовий захист під час дії надзвичайних правових режимів в Україні на: а) нормативно-правові; б) інституційні; в) процесуально-матеріальні; г) організаційно-технічні; ґ) виконавчо-правові. Обґрунтовано кризово-адаптивну модель правового регулювання здійснення судочинства в умовах дії надзвичайних правових режимів, що передбачає п'ять взаємопов'язаних напрямів удосконалення: формування спеціального кризово-адаптивного механізму здійснення судочинства; нормативне вдосконалення механізму зміни територіальної підсудності; закріплення принципу цифрової безперервності правосуддя; модернізацію правового регулювання процесуальних строків; забезпечення процесуальної рівності учасників судового процесу в умовах цифровізації.

Сформульовані в дисертації положення, узагальнення, висновки, рекомендації, пропозиції обґрунтовані на підставі особистих досліджень у результаті опрацювання та аналізу наукових, нормативних і статистичних джерел.

Загалом дисертаційна робота Шляховчука Михайла Васильовича за актуальністю проблеми, методичними підходами, обсягом, ґрунтовністю аналізу й інтерпретацією отриманих даних, повнотою викладу принципів наукових положень, за кількістю і рівнем публікацій, апробацією на наукових конференціях, науково-теоретичним та практичним значенням повністю відповідає пунктам 6-9 вимог до рівня наукової кваліфікації здобувача «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Результати досліджень, які наведені в дисертаційній роботі, опубліковані у наукових статтях, належать автору та є його науковим доробком. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів містить посилання на відповідне джерело. Обґрунтованість і достовірність отриманих наукових результатів дослідження забезпечено поєднанням загальних і спеціальних методів наукового пізнання.

Здобувач має 8 (вісім) наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 (п'ять) статей, з яких 4 (чотири) у вітчизняних фахових наукових виданнях України та 1 (одна) у зарубіжному науковому виданні, а також 3 (три) тези доповідей, оприлюднених на міжнародних науково-практичних конференціях, а саме:

Публікації, в яких опубліковані основні результати дослідження:

1. Довгополий Є. І., Вітко А. К., Маслов М. С., Шляховчук М. В. Особливості здійснення правосуддя в умовах воєнного стану. Наукові записки. Серія: Право. 2023. № 15. С. 284–291. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2023-15-284-291>

2. Косиця О. О., Довгополий Є. І., Шляховчук М. В. Доступ захисника до службової інформації у кримінальному провадженні: неузгодженість у законодавстві як підстава до зловживання правами. Вісник Кримінологічної

асоціації України. 2024. № 2 (32). С. 603–621. DOI: <https://doi.org/10.32631/vca.2024.2.44>

3. Kovalchuk O. Ya., Dovhopolyi Ye. I., Shliakhovchuk M. V. Digital Technologies in Justice: Blockchain as an Innovative Way of Dispute Resolution. Журнал східноєвропейського права. 2024. № 124. С. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12826190>. URL: https://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/07/kovalchuk_dovhopolyi_shliakhovych_124.pdf

4. Шляховчук М. В. Правова основа роботи судів України у період надзвичайних правових режимів. Актуальні проблеми правознавства. 2025. № 4 (44). С. 42–50. DOI: <https://doi.org/10.35774/app2025.04.042>

5. Шляховчук М. В. Особливості дистанційної участі в судовому засіданні в умовах дії воєнного стану в Україні. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2025. № 4 (111). С. 229–243. DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2025.4.18>

Опубліковані праці апробаційного характеру:

6. Шляховчук М. В. Характеристика окремих норм, які регулюють діяльність суду в умовах воєнного стану. Стратегічні пріоритети розвитку економіки, менеджменту, сфери обслуговування та права в умовах інтеграційних процесів : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Івано-Франківськ, 02–03 листоп. 2023 р. / за ред. А. І. Соловйова. Івано-Франківськ : ХДУ, 2023. С. 579–583. URL: <https://ekhsuir.kspu.edu/server/api/core/bitstreams/96280626-7893-48ac-aa4f-3b776535f7ed/content>

7. Шляховчук М. В. Трансформація системи судового контролю Франції в умовах дії надзвичайних правових режимів. Модернізація законодавства України в період воєнних викликів: проблематика та перспективи : зб. тез міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 28 жовт. 2025 р. / за заг. ред. Н. В. Загіршевої. Київ : ВНЗ «Київський університет ринкових відносин», 2025. С. 209–211. URL: <https://surl.lu/jxbwfe>

8. Шляховчук М. В. Значення інституту територіальної підсудності у забезпеченні права на справедливий суд в умовах режиму воєнного стану. Стратегічні пріоритети розвитку економіки, менеджменту, сфери обслуговування та права в умовах інтеграційних процесів : матер. міжнар. наук.-практ. конф., м. Івано-Франківськ, 13–14 листоп. 2025 р. / за ред. К. В. Мельникової. Івано-Франківськ : ХДУ, 2025. С. 607–610. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17938219>

У дискусії взяли участь голова та члени разової спеціалізованої вченої ради:

Голова – Сотула Олександр Сергійович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності Херсонського державного університету – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Рецензент дисертаційного дослідження – Гавловська Аліна Олександрівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, завідувачка кафедри національного,

міжнародного права та правоохоронної діяльності Херсонського державного університету – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор Логвиненко Борис Олексійович, професор кафедри права Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор Теремецький Владислав Іванович, завідувач сектору проблем реалізації господарського законодавства відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Офіційний опонент – кандидатка юридичних наук, доцентка Сухарева Анна Олександрівна, професорка кафедри адміністративної діяльності поліції Одеського державного університету внутрішніх справ – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Озвучені ними зауваження та побажання отримали належне пояснення та коментар дисертанта, а отже, загалом суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку результатів його наукового дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради.

«Проти» – 0.

«Утримались» – 0.

На підставі відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада Херсонського державного університету присуджує Шляховчуку Михайлу Васильовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої
ради, доктор юридичних наук,
професор кафедри національного,
міжнародного права
та правоохоронної діяльності
Херсонського державного університету

 Олександр СОТУЛА

